

Ekonomisk redovisning
Verksamhetsberättelse 2021

506 Nationellt kvalitetsregister för elevhälsans medicinska insats, EMQ
Rapporten skriven av registerhållare Ylva Fredholm Ståhl

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning avseende EMQ 2021 01 01-2021 12 31

Intäkter		Tillgångar	
	Bidrag från Beslutsgruppen	300 000,00	Kvarst. avräkn. 2014 Örebro 58 276,17
			Kvarstående avräkning 2015 1 043 783,43
			Kvarstående avräkning 2016 491 487,67
			Kvarstående avräkning 2017 314 872,51
			Kvarstående avräkning 2018 -1635512,00
			Korrigerings 686806,00
			Kvarstående avräkning 2019 -336788,00
			Kvarstående avräkning 2020 -395317,93
			Kvarstående avräkning 2021 -132293,93
	SUMMA	300 000,00	Summa tillgångar 95 313,92
Kostnader		Skulder	
1	Lönekostnader	-232 359,43	Resultat projekt 2014 Örebro 58 276,17
3	Övriga externa kostnader	-4 621,50	Resultat projekt 2015 1 043 783,43
5	Förvaltningskostnader	-192 000,00	Resultat projekt 2016 491 487,67
6	Köp av administrativa tjänster	-5 000,00	Resultat projekt 2017 314 872,51
7	Statistik och årsrapport	0,00	Resultat projekt 2018 -948 706,00
8	Resor	1 687,00	Resultat projekt 2019 -336788,00
9	Konferenser/möten	0,00	Årets resultat projekt 2020 -395317,93
10	Övriga kostnader	0,00	Årets resultat projekt 2021 -132293,93
11	Övriga kostnader RC/RCC	0,00	Summa skulder 95 313,92
12	OH-kostnader	0,00	
	SUMMA	-432 293,93	
		300 000,00	
		-432 293,93	
	Resultatavstämning	-132 293,93	

Tabell över EMQ:s utfall, budget och avvikelse 2021 samt uppskattad budget 2022

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021*	Budget 2022 **
IT kostnader	192 000	300 000	108 000	247 200
-Varav kostnad till RC/RCC				
Köp av administrativa kostnader	5 000	128 000	123 000	10 000
-Varav kostnad till RC/RCC				
Resor	-1687	30 000	31 687	10 000
Konferenser/Möten				
Övriga kostnader inkl	4621,50	12 250	7628,50	4 800

* EMQ budget har bla pga pandemin en stor avvikelse, medlen har inte använts

** Intäkter 2021 247 200 kr + 450 000 kr = 697 200 kr

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021

Styrgrupp och registerhållare

I tabellen nedan redovisas EMQ:s styrgrupp och registerhållare. EMQ:s *styrgrupp* markeras med en * i tabellen och kompletterade kompetens adjungeras till styrgruppen och de har ingen * i tabellen.

Förnamn	Efternamn	Akademisk titel	Arbetsplats	Yrke
*Lova	Linde		Sveriges Elevråd	Vice ordförande
*Åsa	Borulf		Örebro kommun	Specialistläkare
*Christina	Stenhammar	Post doc	Uppsala kommun/ Östhammars kommun	Specialistsjuksköterska/ Verksamhetschef/skolchef
*Ylva	Fredholm-Ståhl	PhD	Jönköping University	Specialistsjuksköterska/ Lektor
*Marina	Lundquist	Master	Örebro Kommun	Specialistsjuksköterska/ Verksamhetschef
*Christin	Paulsson		Karlskrona kommun	Specialistsjuksköterska, MLA
*Malin	Callh		Vänersborgs kommun	Specialistsjuksköterska
*Carina	Andersson	Master	Region Blekinge	Folkhälsosstrateg
Tiia	Lepp	Master	Folkhälsomyndigheten	Epidemiolog/läkare
Marie	Golsäter	PhD		Specialistsjuksköterska
Peter	Kammelind	Teknisk Lic	RCSO/Qulturum	Utvecklingsledare
Lina	Leyman-Nilsson		Kristianstad	Pedagog
Julia	Stenberg		Staffanstorps kommun	Psykolog
Thomas	Wallby	PhD	Uppsala, Landstinget	Specialistsjuksköterska
Per	Lewander		RCSO, Norrköping, Barn- och ungdomskliniken	Specialistläkare

Databasen – Ändringar av variabler och inmatning

EMQ:s variabellista finns presenterad på registrets webbplats www.emq.nu och Registerservice på Socialstyrelsen. Variabeln ”längd” fick 2021 en ny Snomed CT kod som finns tillgänglig i en uppdaterad version av Informationsspecifikationen (se www.emq.nu). Systemleverantör och Carmona AB som står för drift och förvaltning av EMQ:s databas är underrättade.

Det pågår ett utvecklingsarbete med nya variabler som ska in i informationsspecifikationen som ”uppföljning efter genomförd hälsoundersökning och/eller hälsosamtal i vald nyckelålder” och ”remissinstans”, samt justeringar i inmatning för ”syn”, ”hörsel”, ”rygg” och ”tillväxt”.

Det pågår ett valideringsprojekt av de psykosociala hälsofrågorna som överförs till EMQ av ”Nationella nätverket för hälsosamtal”. Det arbetet kan komma fram till att det blir justeringar av befintliga variabler och även att nya nationella variabler ska överföras till EMQ. Arbetsgruppen presenterar preliminära nationella variabler under första delen av 2022 och hela arbetet beräknas vara färdigt senast sommaren 2023.

Alla nya variabler och ny inmatning standardiseras. EMQ väntar på att få tilldelade medel för drift och förvaltning så att implementeringsarbetet av variabler kan påbörjas och genomföras.

Databasen – Ändringar av utdata och rapporter

All data överförs med automatik från journal till EMQ och data presenteras publikt online på aggregerad nivå (kommun, region och riks) på webbplatsen som onlinedata, se www.emq.nu. Sedan hösten 2019 registrerar kommunerna i Blekinge län data till EMQ. Det finns en funktion för särskild behörighet för användare som ska ta del av utdata på skolenhetsnivå. Verksamhetschef för EMI beviljar särskild behörighet för det ändamålet.

Ett kontinuerligt arbete pågår med att förbättra en funktionell och användarvänlig presentation av utdata. MLA gruppen i Blekinge har tagit fram ett förslag på hur utdata för variabeln ”remissinstans” och ”uppföljning efter genomförd hälsoundersökning och/eller hälsosamtal i vald nyckelålder” kan presenteras i utdata.

Östergötlands län, Norrköpings kommun bytte systemleverantör 2019. I avvaktan på att den nya systemleverantören ansluter sina vårdgivare så presenterar Norrköping variabeln tillväxt för läsåret 2020/2021.

Hemsidan – www.emq.nu

EMQ har en publik webbplats där det går att ta del av olika information såsom nyheter, verksamhetsberättelse, registerbeskrivning och ansökningar, informationsbrev till elev och/eller vårdnadshavare som finns på olika språk, blanketter enligt GDPR, checklista för anslutning, valideringsplan samt publika onlinedata på aggregerad nivå från skolenhet (krävs särskild behörighet), kommun, region och nationell nivå. Onlinedata över barn och ungas hälsa uppdateras 1 gång/vecka.

Registrets webbplats uppdateras kontinuerligt och EMQ får hjälp av kommunikatör från Registercentrum Sydost med uppdateringar.

Kommunikationsinsatser

Under 2021 går det att läsa aktuell information på www.emq.nu under "Nyheter".

- Socialstyrelsens delrapport *"Förutsättningar för att ta in uppgifter från Nationellt kvalitetsregister för elevhälsans medicinska insats EMQ till Socialstyrelsen"* färdig och utifrån rege-
ringsuppdraget kommit fram till att det inte finns förutsättningar för att samla in data från
EMQ.
- Slutbetänkandet *Börja med barnen! Följ upp hälsa och dela information för en god och nära
vård* SOU 2021:78 (Peter Almgrens utredning) bedömer nödvändigheten av EMQ som ett
verktyg för EMI att använda i det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet. Lednings-
funktionen för nationella kvalitetsregister, SKR som delar ut nationellt överenskomna medel
måste ompröva sitt beslut och fortsättningsvis tilldela EMQ medel. Mer om utredningens be-
dömning av kvalitetsregister finns att läsa i (SOU 2021:78). Mot bakgrunden av slutbetänkan-
dets bedömning öppnar EMQ upp för anslutning av landets kommuner med början 2022.
- Det har funnits en efterfrågan hos professioner ute i verksamheterna om ett förtydligande an-
gående nyttan med att EMI ansluter sig till ett nationellt kvalitetsregister. Det övergripande
syftet med EMQ är att följa, åtgärda och utvärdera barns och ungdomars hälsa och utveckling
i specifika nyckelåldrar under skolåren. Följande information som finns under Nyheter på
hemsidan tar upp nyttan och fördelar med anslutning:
 - En sedan länge efterfrågad nationell standardiserad dokumentation är en förutsättning för
anslutning som möjliggör jämförelser och uppföljning av barn och ungas hälsa!
 - Transparent aggregerad (på gruppnivå) hälsodata över barn och ungas fysiska- och psyko-
sociala hälsa som visas i realtid och över tid. Onlinedata presenteras på olika nivåer på
EMQ:s hemsida. Särskild behörighet tilldelas användare till hälsodata på skolenivå.
 - EMQ kan ge svar på hur en likvärdig vård för barn och unga i Sverige ser ut. Erbjuds och
genomförs hälsoundersökningar och hälsosamtal? I vilken utsträckning?
 - Möjliggör jämförelser av struktur-, process- och resultatmått på lokal-, regional och nat-
ionell nivå. Ett exempel på strukturmått kan vara hur resursfördelningen ser ut i landet, ett
processmått kan vara om en genomförd screening ledde till någon uppföljning/åtgärd som
tex extern remiss och ett resultatmått kan vara hur BMI ser ut på olika nivåer (lokalt, reg-
ionalt och nationellt) men också i olika åldrar och mellan könen.
 - Ett verktyg för ledning inom EMI att använda i det ålagda årliga systematiska kvalitetsar-
betet.
 - Samverkan mellan EMI och region i förbättringsarbete över barn och ungas hälsa under-
lättas med hjälp av EMQ.

Övriga kommunikationsinsatser

- Professionsföreningarna för skolsköterskor och skolläkare har fått kontinuerlig information
om aktuellt läge för EMQ.
- EMQ:s styrgrupp kommer att skicka en svarsremiss på slutbetänkandet SOU 2021:78. Svares-
remissen ska vara inskickad senast 4 februari 2022
- Haft två möten under hösten- 21 tillsammans med nationella nätverket för hälsosamtal i sko-
lan. Vi har diskuterat EMQ:s prikära situation samt nätverkets valideringsarbete av de nation-
ella EMQ frågorna. Ett preliminärt förslag kommer att vara färdig i början på 2022 och hela
arbetet beräknas vara färdigt till sommaren 2023.
- Registerhållare har haft kontakt med **projektledare för utredningen** av EMQ på Socialstyrel-
sen för att hålla sig uppdaterad om Socialstyrelsens uppdrag och dess fortsatta process. Ny
kontakt i mars 2022 då utredaren vet mer om det slutliga resultatet.

Övrig viktig information

- Registerhållares anställning går ut sista december och informerar styrgruppen om att sluta sitt uppdrag. En ny registerhållare behöver rekryteras under första hälften av 2022. Registerhållares uppdrag förlängs till sista mars 2022.
- MLA gruppen i Blekinge län har under hösten haft en utbildning om hur nationella kvalitetsregister kan användas i det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet. MLA gruppen tar med sig kunskaperna till användarna ute i verksamheten. Utbildningsdagen hölls av koordinatör för barnregister på RCSO.
- Regeringen anser att det behövs en tydligare nationell styrning för att tillgodose de behov som barn och unga har av såväl somatisk som psykiatrisk hälso- och sjukvård, inklusive hälsofrämjande och förebyggande insatser. Socialstyrelsen ska, utifrån förslagen från utredningen En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (SOU 2021:34), genomföra en förstudie som syftar till att se över hur ett nationellt hälsovårdsprogram för barn och unga bör utformas och implementeras. Hälsovårdsprogrammet ska inkludera primärvården, inklusive mödrahälsovården och barnhälsovården, ungdomsmottagningarna och elevhälsans medicinska insatser. En förstudie ska presenteras senast 31 mars 2022. Uppdraget ska vara klart 2023. I slutbetänkandet står det också att i uppdraget ingår att föreslå indikatorer.

Samverkan med NPO

EMQ ingår i NPO Barn och unga och har vid två tillfällen presenterat EMQ och för processledaren samt övriga deltagare i NPO.

Samverkan med patient-/brukarföreningar

EMQ:s styrgrupp inkluderas av "patientmedverkan" såsom vice ordförande i Sveriges Elevråd. Medlemmarna i styrgruppen är aktiva i utvecklingsarbetet av registret och intentionen är också att utöka styrgruppen med representant för vårdnadshavare.

Forskningsaktiviteter under året

EMQ har under 2021 fått en förfrågan om datas tillgänglighet för olika forskningsprojekt. Förfrågningarna gäller framför allt data om tillväxt och psykosocial hälsa. Det finns en efterfrågan över nationella data för att användas i forskning om barn och ungas psykosociala hälsa under pandemiåren, vilket också påvisar behov av kvalitetsregistret EMQ.

Aktiviteter inom ramen för finansieringen

- RCSO informerar om att CPUA region Jönköping kommer inte längre att agera som CPUA för EMQ pga att EMQ:s finansiering inte är löst. En utredning som är genomförd av RCSO föreslår att region Blekinge tar över CPUA uppdraget. Region Blekinge har svarat ja på förfrågan och bidrar med medel för fortsatt drift och förvaltning av EMQ:s databas för år 2022. Byte av CPUA genomförs under 2022.
- Ett nytt "anpassat" avtal har upprättats mellan EMQ och Carmona för att redan anslutna kommuner ska kunna fortsätta att överföra data till EMQ, i väntan på att EMQ:s finansiering ska lösas.

- Stygruppen för EMQ skrev i september månad till Maja Fjaestad, statssekreterare hos socialminister Lena Hallengren för att få till ett möte angående det akuta finansiella läge EMQ befinner sig i. Besked i början på oktober att Fjaestad hade ingen möjlighet till möte.
- Styrelsen för EMQ skriver till samordnare Nationella Kvalitetsregister, SKR utifrån de bedömningar slutbetänkandet SOU 2021:78 lägger fram gällande nödvändigheten av EMQ och att statliga medel bör utgå. I skrivelsen lyfter styrelsen att Ledningsfunktionen, SKR omprövar tidigare beslut och att EMQ fortsättningsvis får ta del av nationellt överenskomna medel. Styrelsen för EMQ vill därför göra en ny ansökan om medelstilldelning för 2022. EMQ får besked om att lämna in ett budgetäskande senast 3 dec. vilket också EMQ gör.

Planer för kommande år

- fortsätta arbeta för att lösa EMQ:s framtida finansiering
- påskynda arbetet med att ansluta fler vårdgivare till EMQ. Nu är många av ”barnsjukdomarna” undanstökade (Juridiska och tekniska lösningar) och EMQ ser fortsättningsvis en anslutningstakt som är gynnsam för vårdgivarna. Flera kommuner står på kö.
- utveckla nya variabler och förbättra/justera nuvarande variabler för att undvika missing data
- förbättra onlinepresentation av hälsodata med hjälp av verktyget Power Bi.
- ge användarna utbildning i hur EMQ kan användas i det lokala förbättringsarbetet.
- fortsätta dialogen mellan verksamheten och EMQ:s styrelse om att utveckla och följa upp insatser av vårdåtgärder i registret som en del för verksamheten att använda i förbättringsarbetet.
- utveckla och intensifiera kontakten med NPO Barn och ungas hälsa för att ta hjälp med hur EMQ kan bidra med att ta fram bästa tillgängliga kunskap för verksamheten.
- rekrytera ny registerhållare

Anslutning och anslutningsgrad

Blekinge län med sina kommuner är anslutna samt Norrköpings kommun i Östergötlands län. Det innebär att 6 kommuner av rikets 290 kommuner är anslutna. Av alla kommuner som är anslutna är 100% av kommunala skolenheter anslutna. EMQ har fram till slutbetänkandet SOU 2021:78 avvaktat med att uppmuntra till anslutning till registret. De bedömningar som finns att läsa om EMQ i utredningen ligger till grund för det styrelsebeslut som kom ut i december om att återigen uppmuntra vårdgivare att ansluta.

Täckningsgrad

EMQ räknar täckningsgraden på antalet registrerade elever i kommunerna (Täljare) av det totala antalet elever i kommunerna (Nämnare).

Ett läsår inkluderar höstterminen och kommande vårtermin och därför räknar EMQ ut täckningsgraden i slutet på en årskurs. Går man in och läser av onlinedata på registrets hemsida i början av vårterminen så ser vi att täckningsgraden varierar i kommunerna mellan 55-91%. Täckningsgraden i registret blir betydligt högre i slutet på vårterminen då elever har varit på hälsobesök.

Data överförs med automatik från journal till registret efter varje dokumentation, vilket underlättar arbete för användarna samt ger en mer korrekt täckningsgrad. *Givetvis påverkar Coronapandemin täckningsgraden då många högstadielklasser samt gymnasier har haft distansundervisning.*

Bra att känna till är att det är mycket få elever/ vårdnadshavare som har tackat nej till att vara med i registret (< 0,001).

Validering och datakvalitet

EMQ har en valideringsplan där syftet är att bestämma hur stor andel av en eller flera variablers värden är korrekt registrerade. Planen finns registrerad på registrets webbplats www.emq.nu Ett flertal åtgärder har 2021 vidtagits för att kontrollera och höja validiteten på data i registret. Ett slumpmässigt urval av data från tre kommuners registreringar har tagits fram. Telefonledes har Car-

mona och verksamhetsansvarig i kommunen haft kontakt där man specifikt har jämfört unika registreringar med det som finns i journalen. I en kommun var det flera variabler som inte överfördes till EMQ. Orsaken till felet identifierades. Övriga kommuners registreringar stämde överens med data i journalen.

Datakvalitet och missing data

Inga bortfall upptäcktes vid stickprov av data på tillväxt, syn och vaccinationer. För att få en komplett hälsoundersökning ska ett antal variabler finnas registrerade på varje elev. Här finns ett förbättringsarbete att genomföra då det i dagsläget blir "missing data" på elever som går hos externa vårdgivare för tex syn, hörsel och rygg.

Övergripande om personal: antal, kategori och tjänstgöringsgrad

Antal	Kategori	Tjänstgöringsgrad
Ylva Fredholm-Ståhl, Registerhållare	PhD	20%
Christina Stenhammar, Förvaltare ekonomi, Uppsala kommun (till och med mars 2021)	Post doc	5%

Sammanfattande kommentar om ekonomi

EMQ har erhållit intäkter på 300 000 kronor från SKR och den nationella överenskommelsen. Andra inkomstkällor än nationellt anslag finns inte. Uppsala kommun sa upp förvaltning av EMQ:s ekonomi och från april månad överfördes budgeten till region Jönköping som också är CPUA för EMQ. Inkomna fakturor attesteras av två personer och följer de interna rutiner för attesträtt.

Den största kostnaden för EMQ är "Övriga externa kostnader" vilket är IT kostnader för drift och förvaltning av registrets data. Inkomna fakturor avstäms med EMQ innan de granskas och konteras. Fakturor på högre belopp gällande utveckling och avtal kommuniceras med RCSO. Kostnader för löner går under året till registerhållare och till förvaltare ekonomi Uppsala kommun under jan-mars månad.

Granskningen av EMQ:s räkenskaper sker årligen med hjälp av revisionsbyrå. Vid behov kommunicerar registerhållare med revisor och ansvarig ekonom.